

Брюксел, 9.7.2020 г.
COM(2020) 324 final

**СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА,
ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И КОМИТЕТА
НА РЕГИОНИТЕ**

Подготовка за промени
**Съобщение относно готовността в края на преходния период между Европейския
съюз и Обединеното кралство**

Подготовка за промени

Съобщение относно готовността в края на преходния период между Европейския съюз и Обединеното кралство

I.	ВЪВЕДЕНИЕ.....	3
II.	ПРОМЕНИ, КОИТО ЩЕ НАСТЪПЯТ ПРИ ВСЕКИ ЕДИН СЦЕНАРИЙ.....	5
A.	Търговия със стоки.....	6
A.1.	Митнически формалности, проверки и контрол.....	6
A.2.	Митнически и данъчни правила за вноса и износа на стоки (тарифи, ДДС, акцизи).....	8
A.3.	Сертификати и разрешителни за продукти, изисквания за установяване, етикетиране и маркиране.....	10
	<i>Примери за спазване на секторните изисквания.....</i>	<i>11</i>
B.	Търговия с услуги.....	13
B.1.	Финансови услуги.....	14
B.2.	Транспортни услуги.....	17
B.3.	Аудио-визуални услуги.....	19
B.4.	Признаване на професионалните квалификации.....	20
V.	Енергетика.....	20
Г.	Пътуване и туризъм.....	21
	Проверки на лица.....	21
	Свидетелства за управление на моторно превозно средство.....	22
	Роуминг.....	23
	Права на пътниците.....	23
Д.	Мобилност и координация на системите за социална сигурност.....	24
Е.	Дружествено право и гражданско право.....	25
E.1.	Дружества, регистрирани в Обединеното кралство.....	25
E.2.	Договорен избор на юрисдикция.....	26
Ж.	Други аспекти: Права, свързани с данни, цифрови права и права на интелектуална собственост.....	26
Ж.1.	Интелектуална собственост.....	26
Ж.2.	Предаване и защита на данни.....	27
Ж.3.	Име на домейна .eu.....	28

3. Международни споразумения на Европейския съюз.....	29
III. Готовност за всеки сценарий.....	30
КАРЕ: Споразумението за оттегляне, включително Протоколът за Ирландия и Северна Ирландия.....	31
IV. Заключение: Готовността е от ключово значение	34

I. ВЪВЕДЕНИЕ

На 1 февруари 2020 г. Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия (наричано по-нататък „Обединеното кралство“) напусна Европейския съюз (ЕС) и Европейската общност за атомна енергия (Евратом) — наричани по-нататък заедно „Съюза“. Споразумението за оттегляне¹, сключено между Съюза и Обединеното кралство, влезе в сила на тази дата, като с него се гарантира организираното оттегляне на Обединеното кралство и се осигурява правна сигурност във важни области, включително правата на гражданите, финансовото споразумение и избягването на твърда граница на остров Ирландия (вж. карето в част III).

Като трета държава Обединеното кралство вече не участва в процеса на вземане на решения на Съюза. То не е представено в институциите, агенциите, службите на ЕС или други органи на Съюза.

В съответствие със Споразумението за оттегляне обаче правото на Съюза продължава да се прилага за Обединеното кралство и на територията му² за „преходен период“, продължаващ до 31 декември 2020 г.³

По време на преходния период Обединеното кралство продължава да участва в единния пазар и митническия съюз на ЕС, да се възползва от политиките и програмите на Съюза и трябва да продължи да изпълнява задълженията по международните споразумения, по които Съюзът е страна. Следователно този преходен период осигурява период на непрекъснатост, който Съюзът използва с цел:

1. да гарантира, че са въведени всички необходими мерки и договорености за прилагането на Споразумението за оттегляне, считано от 1 януари 2021 г.;
2. да договори споразумение за ново партньорство с Обединеното кралство и
3. да осигури готовност за края на преходния период на 1 януари 2021 г., когато Обединеното кралство вече няма да участва в единния пазар и митническия съюз на ЕС, нито в политиките и програмите на Съюза⁴, нито ще се ползва от международните споразумения на Съюза. Този избор беше потвърден от правителството на Обединеното кралство в подхода му към преговорите за

¹ Споразумение за оттеглянето на Обединено кралство Великобритания и Северна Ирландия от Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия (ОВ L 29, 31.1.2020 г., стр. 7) („Споразумение за оттегляне“).

² С някои изключения, предвидени в член 127 от Споразумението за оттегляне, никое от които не е от значение в контекста на настоящото съобщение.

³ В съответствие с член 132, параграф 1 от Споразумението за оттегляне бе възможно този преходен период да бъде удължен еднократно с една или две години чрез съвместно решение на Европейския съюз и Обединеното кралство преди 1 юли 2020 г. Обединеното кралство отказа да бъде взето такова решение, което означава, че от правна гледна точка преходният период ще приключи автоматично на 31 декември 2020 г.

⁴ С изключение на обхванатите от член 138 от Споразумението за оттегляне и Политическата декларация (Peace Plus).

бъдещите отношения с Европейския съюз, публикуван на 27 февруари 2020 г., както и в по-късни изявления на правителството на Обединеното кралство⁵.

Що се отнася до преговорите за ново партньорство с Обединеното кралство, извънредната ситуация, причинена от пандемията от коронавирус, означаваше, че с изключение на първия кръг преговори, следващите три кръга трябваше да бъдат проведени чрез видеоконферентна връзка. По същата причина периодът между първия и втория кръг бе по-дълъг от първоначално предвиденото.

При преговорите досега не беше постигнат особен напредък. С настъпването на лятото обсъжданията се активизираха, като от 29 юни 2020 г. всяка седмица са насрочени кръгове на преговорите и/или специализирани заседания.

Комисията ще продължи да преговаря въз основа на мандата, даден ѝ от Съвета през февруари 2020 г. и подкрепен от Европейския парламент. В съответствие с този мандат службите на Комисията публикуваха подробен проект на правен текст⁶. Целта ни е до края на 2020 г. да сключим амбициозно партньорство, обхващащо всички области, договорени с Обединеното кралство в Политическата декларация⁷. Тази декларация бе одобрена от всички лидери на ЕС и от министър-председателя Джонсън на 17 октомври 2019 г.

Въпреки това, дори до края на 2020 г. Европейският съюз и Обединеното кралство да сключат амбициозно партньорство, обхващащо всички договорени в Политическата декларация области, с това споразумение биха се създали отношения, които ще бъдат много различни от участието на Обединеното кралство в единния пазар⁸ и митническия съюз на ЕС и в системата в областта на ДДС и акцизите.

Фактът, че от края на преходния период Обединеното кралство вече няма да участва в политиките на Съюза, неизбежно ще създаде пречки пред търговията със стоки и услуги и пред трансграничната мобилност и обмен, които понастоящем не съществуват. Това ще се случи и в двете посоки, т.е. от Обединеното кралство към Съюза, както и от

⁵ Правителство на Нейно величество, „The Future Relationship with the Union: The UK’s Approach to Negotiations“ („Бъдещи отношения със Съюза: подходът на Обединеното кралство към преговорите“), 27 февруари 2020 г.

⁶ Проект на Споразумението за ново партньорство между Европейския съюз и Обединеното кралство, публикуван на 17 март 2020 г., вж.: https://ec.europa.eu/info/publications/draft-text-agreement-new-partnership-united-kingdom_en.

⁷ Преработен текст на Политическата декларация, очертаваща рамката на бъдещите отношения между Европейския съюз и Обединеното кралство, договорен на равнище преговарящи на 17 октомври 2019 г. (ОВ С 34, 31.1.2020 г., стр. 1–16).

⁸ По-специално, със споразумение за свободна търговия не се уреждат принципи, характерни за вътрешния пазар (в областта на стоките и услугите), като взаимното признаване, „принципа на държавата на произход“ и хармонизацията. Със споразумение за свободна търговия се уреждат митнически формалности и проверки, включително тези, отнасящи се до произхода на стоките и техния състав, както и забрани и ограничения за вноса и износа.

Съюза към Обединеното кралство. Публичните администрации, предприятията, гражданите и заинтересованите страни от двете страни ще бъдат засегнати и следователно трябва да се подготвят.

В резултат от взетите от Обединеното кралство решения по отношение на бъдещите отношения и неудължаването на преходния период тези неизбежни смущения ще настъпят, считано от 1 януари 2021 г., и има риск те да обострят натиска, на който предприятията вече са подложени поради пандемията от COVID-19.

От съществено значение е всички заинтересовани страни да бъдат информирани за това и да осигурят своята готовност за тези широкообхватни и дълбоки промени, които ще настъпят *при всеки сценарий*, независимо от резултата от преговорите между Европейския съюз и Обединеното кралство. Няма място за самодоволство или за отлагане на мерките за постигане на готовност и адаптация в очакване, че със споразумение ще се осигури непрекъснатост, тъй като голям брой промени ще са неизбежни.

Настоящото съобщение по никакъв начин не цели да предопредели изхода от преговорите, нито да разгледа възможните последици от непостигането на споразумение за бъдещо партньорство. То има за цел да изтъкне основните области на неизбежни промени и да улесни постигането на готовност и подготовката на гражданите, публичните администрации, предприятията и всички други заинтересовани страни за тези неизбежни смущения.

По-специално, предприятията следва да обмислят преразглеждане на своите съществуващи планове за подготвеност. Въпреки че тези планове бяха изготвени с оглед на риска от оттегляне на Обединеното кралство от Съюза без споразумение за оттегляне — сценарий, който не настъпи, част от свършената работа ще продължи да бъде много релевантна за промените в края на преходния период.

В този дух Комисията също преразглежда 102-те известия за заинтересованите страни, публикувани по време на преговорите за оттеглянето, като повечето от тях продължават да са от значение за края на преходния период. До момента са актуализирани 51 от тези известия, за да се отразят промените, които ще настъпят в края на преходния период, и скоро ще бъдат публикувани допълнителни актуализации. В приложение I към настоящото съобщение се съдържа списък на известията.

II. ПРОМЕНИ, КОИТО ЩЕ НАСТЪПЯТ ПРИ ВСЕКИ ЕДИН СЦЕНАРИЙ

В този раздел се прави преглед на основните области на промени, които ще настъпят **при всички случаи**, считано от края на преходния период, независимо дали е

постигнато, или не споразумение относено бъдещо партньорство между Европейския съюз и Обединеното кралство.

Описаните тук промени ще бъдат автоматично породени от факта, че от 1 януари 2021 г. преходният период, позволяващ временното участие на Обединеното кралство в единния пазар и в митническия съюз на ЕС, ще приключи, с което ще се сложи край на свободното движение на хора, стоки и услуги. Излизането от единния пазар и митническия съюз ще доведе до допълнителни пречки пред търговията и трансграничната мобилност на хората, като ще бъде необходимо адаптиране както за Съюза, така и за Обединеното кралство. Напускайки Съюза, Обединеното кралство също така автоматично и по закон напуска като страна всички международни споразумения на Съюза.

Ако още не са го сторили, публичните администрации, предприятията и гражданите в Съюза трябва спешно да предприемат всички необходими мерки за готовност, за да се подготвят за тези промени, така че да се сведе до минимум разходите, свързани с тези смущения.

А. Търговия със стоки⁹

Промените, описани в следващите подраздели, няма да се отнасят до търговията между ЕС и Северна Ирландия, където от края на преходния период ще се прилага Протоколът за Ирландия и Северна Ирландия, който е неразделна част от Споразумението за оттегляне, успоредно с евентуално споразумение относено бъдещо партньорство¹⁰.

В съответствие с този протокол правилата на Съюза относно стоките (включително фискалните правила, т.е. правилата за косвено данъчно облагане, и нефискалните правила) и Митническият кодекс на Съюза също ще продължат да се прилагат по отношение на и в Северна Ирландия (вж. карето в част III за повече информация).

А.1. Митнически формалности, проверки и контрол

През преходния период Обединеното кралство е част от единния пазар и митническия съюз на ЕС. Поради това понастоящем няма митнически формалности за стоките, които се движат между Обединеното кралство и Съюза.

От 1 януари 2021 г. Обединеното кралство вече няма да бъде част от митническия съюз на ЕС. Поради това митническите формалности, изисквани съгласно правото на Съюза,

⁹ Споразумението за оттегляне дава възможност стоките, пуснати на пазара преди края на преходния период, да продължат да се предоставят на пазара на ЕС или на Обединеното кралство, докато достигнат своя краен ползвател, без да е необходимо повторно сертифициране, повторно етикетирание или изменение на продуктите.

¹⁰ При условие на съгласие от страна на Законодателното събрание на Северна Ирландия, четири години след края на преходния период, за по-нататъшното прилагане на Протокола.

ще се прилагат за всички стоки, които влизат на митническата територия на Съюза от Обединеното кралство или които напускат тази митническата територия в посока Обединеното кралство.

Това ще се случи дори ако с Обединеното кралство се установи амбициозна зона за свободна търговия, предвиждаща нулеви тарифи и нулеви квоти за стоки и митническо и регулаторно сътрудничество.

От страна на ЕС митническите органи ще извършват контрол въз основа на Митническия кодекс на Съюза в съответствие с общата система, основана на риска, която се прилага по отношение на всяка друга външна граница на Съюза във връзка със стокообмена с трети държави. Този контрол вероятно ще доведе до увеличаване на административната тежест за предприятията и по-дълги срокове за доставка в логистичните вериги на доставки.

От 1 януари 2021 г. предприятията от ЕС, които желаят да внасят от или изнасят за Обединеното кралство, ще трябва да гарантират, че разполагат с регистрационен и идентификационен номер на икономически оператори (EORI номер)¹¹, за да преминат през митнически формалности. Освен това EORI номерата, издавани от Обединеното кралство, вече няма да са валидни в Съюза. Предприятията, установени в Обединеното кралство, които желаят да извършват внос в Съюза, ще трябва да получат EORI номер от ЕС или, когато е приложимо, да назначат митнически представител от Съюза. Освен това от 1 януари 2021 г. разрешенията за одобрени икономически оператори или други разрешения, издадени от Обединеното кралство, ще престанат да бъдат валидни в Съюза. Когато икономическите оператори желаят да получат разрешения от ЕС, те трябва да подадат заявление за тях в държава — членка на ЕС.

Съвети за предприятията и администрациите на държавите членки

Предприятията от ЕС трябва да се запознаят с формалностите и процедурите за извършване на стопанска дейност с Обединеното кралство като трета държава от 1 януари 2021 г. Те следва също така да отчетат нарасналите административни задължения и евентуалните по-дълги срокове, свързани с тези формалности и процедури. Това може да доведе до значителни промени в организацията на съществуващите вериги на доставки. Отговорност на предприятията е да направят оценка на действията, необходими с оглед на тези промени, в зависимост от своето индивидуално положение.

Администрациите на държавите — членки на ЕС, са подготвили основните пунктове за преминаване на границата и са разработили решения, за да се гарантира прилагането

¹¹ EORI номерата са идентификационни номера, които всички предприятия и лица, желаещи да търгуват извън ЕС, трябва да използват за идентификация при всички митнически процедури и формалности и като цяло при обмена на информация с митническите администрации.

на Митническия кодекс на Съюза в този контекст. Когато е необходимо, те следва да продължат да прилагат и усъвършенстват тези решения и да полагат усилия за повишаване на осведомеността сред предприятията, като насочват вниманието си по-специално към малките и средните предприятия (МСП)¹².

А.2. Митнически и данъчни правила за вноса и износа на стоки (тарифи, ДДС, акцизи)

По време на преходния период Обединеното кралство е част от митническия съюз на ЕС и част от територията за целите на ДДС и акцизите на ЕС.

Поради това не се прилагат тарифи или квоти за стоки, търгувани между Европейския съюз и Обединеното кралство, и не е необходимо да се доказва произходът на търгуваните стоки.

Освен това режимът, прилаган за данъците (ДДС, акцизи), е същият, който се прилага за търговията в Съюза, което означава, че няма нужда от съответни проверки на границата между ЕС и Обединеното кралство.

От 1 януари 2021 г. статусът на стоки с произход на стоките ще трябва да се доказва, за да могат те да се ползват с преференциално третиране по силата на евентуално бъдещо споразумение между ЕС и Обединеното кралство. Стоките, които не отговарят на изискванията за произход, ще подлежат на облагане с мита, дори ако бъде сключено търговско споразумение между ЕС и Обединеното кралство, предвиждащо нулеви тарифи и нулеви квоти. Търговията между ЕС и неговите преференциални партньори също ще бъде засегната, тъй като съдържанието от Обединеното кралство (по отношение както на материалите, така и на операциите по обработка) ще стане „без произход“ съгласно преференциалните търговски договорености на Съюза за определянето на преференциалния произход на стоките, които включват такова съдържание от Обединеното кралство. Това на практика води до необходимост износителите от ЕС да направят преоценка на своите вериги на доставки. Възможно е да им се наложи да преместят производство или да сменят доставчиците за определени влагани материали, за да продължат да се ползват от преференциалните търговски договорености на Съюза с настоящите му преференциални партньори. Вносителите в Съюза, които искат преференциално третиране в ЕС, ще трябва също така да гарантират, че износителят от трета държава е в състояние да докаже, че стоките отговарят на изискванията за преференциален произход след края на преходния период. Следва също така да се отбележи, че за да запазят своя преференциален статус на стоки с произход, стоките ще трябва да отговарят на разпоредбите, свързани с директния транспорт/липсата на манипулация, съдържащи

¹² По време на оттеглянето на Обединеното кралство от ЕС Комисията и националните митнически органи вече предоставиха значителен брой подробни известия с информация относно начина на функциониране на новите митнически граници между Съюза и Обединеното кралство.

се в преференциалните споразумения на ЕС, ако преминават през територията на Обединеното кралство или спират на нея.

Освен това ще се дължи данък върху добавената стойност (ДДС) при вноса на стоки, внесени от Обединеното кралство на територията за целите на ДДС на Европейския съюз, по ставката, приложима за доставките на същите стоки в рамките на Съюза. Стоките, изнасяни от Съюза за Обединеното кралство, ще бъдат освободени от ДДС, ако се изпращат или транспортират до Обединеното кралство, какъвто би бил случаят за всяко друго местоназначение извън Европейския съюз. В такива ситуации доставчикът на изнесените стоки трябва да може да докаже, че стоките са напуснали Съюза.

Както при всеки внос в Съюза от трети държави, при внос в Съюза ще се дължат акцизи върху акцизните стоки (алкохолни напитки, тютюневи изделия и т.н.), които ще бъдат плащани при пускането на стоките на пазара. В бъдеще вносът от Обединеното кралство може също така да бъде предмет на антидъмпингови, изравнителни или защитни мерки в рамките на политиката за търговска защита на Европейския съюз.

Съвети за предприятията и администрациите на държавите членки

Търговците ще трябва да могат да докажат статуса на стоки с произход на търгуваните стоки, за да могат те да се ползват от преференциално третиране в рамките на евентуално бъдещо споразумение между ЕС и Обединеното кралство. Стоките, които не отговарят на изискванията за произход, няма да се ползват от тези преференциални търговски режими.

Предприятията от ЕС следва също така да имат готовност да започнат да третират всяко съдържание от Обединеното кралство (влагани материали и процеси) като съдържание „без произход“ в контекста на търговията с настоящите държави партньори на Съюза в рамките на преференциални договорености, за да се гарантира, че техният износ може при всички случаи да продължи да се ползва от преференциалното третиране, предоставено от споразуменията за свободна търговия на Съюза, считано от края на преходния период¹³. Съдържанието от Обединеното кралство, включено в стоки, получени в трети държави, с които Съюзът има преференциални търговски договорености, и внесени в Съюза, също ще бъде „без произход“. В бъдеще Обединеното кралство ще бъде трета държава за целите на правилото за директен транспорт/липса на манипулация и предприятията следва съответно да адаптират своята логистика.

¹³ Декларациите на доставчиците, включително дългосрочните декларации на доставчиците, ще трябва да бъдат съответно адаптирани.

Освен това предприятията от ЕС следва да се запознаят със съответните процедури за ДДС и да се подготвят за тяхното прилагане. Те следва да вземат предвид нарасналите административни задължения и евентуалните закъснения, където е уместно. Това може да доведе до значителни промени в организацията на съществуващите вериги на доставки и счетоводни процеси.

Администрациите на държавите — членки на ЕС, следва да се подготвят за допълнителната тежест, породена от тези промени, от гледна точка както на числеността на персонала, така и на обучението, и да активизират усилията за повишаване на осведомеността, като ги насочват по-специално към малките и средните предприятия.

А.3. Сертификати и разрешителни за продукти, изисквания за установяване, етикетирание и маркиране

По време на преходния период Обединеното кралство участва в единния пазар, включително в единния пазар на стоки. Стоките могат да се търгуват свободно между Европейския съюз и Обединеното кралство, без да подлежат на проверки, благодарение на наличието на единна регулаторна рамка на Съюза за пускането на пазара на стоки, включително хармонизирани технически правила, стандарти за безопасност и опазване на околната среда, и взаимно признаване. Институциите и органите на ЕС, като агенциите, следят за доброто функциониране на тази рамка.

От 1 януари 2021 г. Съюзът и Обединеното кралство стават две отделни регулаторни и правни пространства.

Това означава, че всички продукти, изнасяни от Съюза за Обединеното кралство, ще трябва да спазват правилата и стандартите на Обединеното кралство и ще подлежат на съответно приложимите за вноса проверки и контрол за регулаторно съответствие. По същия начин всички продукти, внасяни от Обединеното кралство в Съюза, ще трябва да отговарят на правилата и стандартите на Съюза и ще подлежат на всички приложими проверки и контрол за съответствие на вноса с регулаторните изисквания за целите на безопасността, здравето и други цели на обществените политики.

Предприятията от ЕС, които понастоящем разпространяват продукти от Обединеното кралство, ще станат износители или вносители за продуктите, които пускат на пазара на Съюза. Това означава, че те ще трябва да спазват задълженията на износител или вносител съобразно с приложимите правила на Съюза.

Що се отнася до разрешаването и сертифицирането на продукти, за Съюза:

- сертификатите или разрешенията, издадени от органи на Обединеното кралство или от организации, установени в Обединеното кралство, повече няма да са валидни за пускането на продукти на пазара на Съюза. Това означава например, че моторно превозно средство, за което е издадено одобрение на типа от

Обединеното кралство, повече не може да бъде пускано на пазара на Съюза. когато законодателството на Съюза изисква сертифициране от нотифициран орган на ЕС — например за някои медицински изделия, машини, лични предпазни средства или строителни продукти — продуктите, сертифицирани от установени в Обединеното кралство органи, повече няма да може да бъдат пускани на пазара на Съюза.

- когато законодателството на Съюза изисква регистрация на продукти в бази данни, може да се наложи това да се прави от вносител в Съюза или от упълномощен представител на производителя от Обединеното кралство¹⁴.
- когато законодателството на Съюза предвижда изискване да са установени в Съюза за определени икономически оператори или други физически или юридически лица (например упълномощени представители на производители от трети държави или „отговорни лица“ за спазване на нормативните изисквания), установяването в Обединеното кралство повече няма да се признава в Съюза. Това означава, че ще бъде необходимо преместване на упълномощения представител/отговорното лице от Обединеното кралство в Съюза или назначаване на нов упълномощен представител или отговорно лице, които са установени в Европейския съюз.
- маркировките или етикетиранието на стоки, пуснати на пазара на Съюза, които правят препратка към органи или лица, установени в Обединеното кралство, вече няма да отговарят на изискванията на Съюза за етикетирание.

И на последно място, правилата на Съюза за забрана или ограничаване на вноса/износа на определени стоки¹⁵ по съображения, свързани с обществената политика, като например опазването на здравето, безопасността и околната среда, ще се прилагат спрямо търговията с Обединеното кралство, както спрямо всяка трета държава.

<i>Примери за спазване на секторните изисквания</i>	
<i>Химически продукти</i>	<i>Здравни продукти (медицински изделия и лекарствени продукти за хуманна или ветеринарна употреба)</i>
Считано от 1 януари 2021 г., правилата на Съюза относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH) ¹⁶ вече няма да се прилагат в Обединеното кралство.	Считано от 1 януари 2021 г. Обединеното кралство ще излезе от регулаторната система на Съюза за лекарствени продукти и медицински изделия.
Регистрациите, притежавани от	

¹⁴ Например в случая с продуктовата база данни за енергийно етикетирание (EPREL).

¹⁵ Примерите включват отпадъци, огнестрелни оръжия, изделия с двойна употреба, екземпляри от застрашени видове и някои опасни химични вещества.

¹⁶ Регламент (ЕО) № 1907/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 г. относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH) и за създаване на Европейска агенция по химикали (ОВ L 396, 30.12.2006 г., стр. 1).

<p>производители, установени в Обединеното кралство, вече няма да са валидни в Европейския съюз. Тези субекти ще трябва да гарантират, че техните вещества са регистрирани от производител или вносител в Европейския съюз, или да назначат „изключителен представител“ в Европейския съюз като регистрант на веществото.</p> <p>Потребителите надолу по веригата ще трябва да проверяват дали употребяваните от тях вещества са регистрирани от регистрант, установен в Европейския съюз. Ако това не е така, те следва:</p> <ul style="list-style-type: none"> • да адаптират съответно своята верига на доставки (т.е. да определят друг доставчик); • да проверят дали регистрантът от Обединеното кралство, с когото работят, планира да определи „изключителен представител“ в Европейския съюз; или • да регистрират веществото в качеството на вносител. 	<p>В резултат на това:</p> <ul style="list-style-type: none"> • всички титуляри на разрешения за употреба трябва да са установени в Европейския съюз; • обектите за контрол на качеството и освобождаване на партиди трябва да се намират в Европейския съюз; • квалифицираните лица, отговарящи за фармакологичния надзор и освобождаването на партиди (включително изпитваните лекарствени продукти), ще трябва да са установени в Европейския съюз; • всички клинични изпитвания, разрешени в Съюза, трябва да имат спонсор или законен представител, установен в Европейския съюз; • информацията и етикетирането ще трябва да отговарят на изискванията на Съюза, включително по отношение на съвместното етикетирание на лекарствените продукти в съответствие с условията на разрешението за употреба, издадено в Обединеното кралство; • сертифицирането на медицинските изделия ще трябва да се извършва от нотифицираните органи, установени в Европейския съюз.
---	--

Съвети за предприятията и администрациите на държавите членки

Предприятията от ЕС, които пускат стоки на пазара на Обединеното кралство, ще трябва да се уверят, че те отговарят на всички съответни правила на Обединеното кралство, считано от 1 януари 2021 г.

Що се отнася до процедурите за издаване на разрешения и сертифициране, макар че подготвителни мерки следваше да бъдат предприети още през 2019 г., предприятията от ЕС следва да извършат повторна проверка на съответствието достатъчно рано преди 1 януари 2021 г.

Администрациите на държавите — членки на ЕС, следва да засилят усилията си за повишаване на осведомеността, насочвайки ги по-специално към малките и средните предприятия.

Б. Търговия с услуги

По време на преходния период Обединеното кралство участва в единния пазар на ЕС, включително в единния пазар на услуги. Следователно предприятията от Обединеното кралство се ползват от свободата на установяване и от възможността да предоставят услуги във всяка държава — членка на ЕС. Те се ползват от обща регулаторна и надзорна среда, която очертава възможните мерки, които националните органи могат да приемат. Тази среда също така позволява на доставчиците на услуги да се възползват от усъвършенстваната система за признаване на професионалните квалификации.

Освен това в някои области, уредени на равнището на Съюза, трансграничният обмен на услуги се ползва от подхода на държавата на произход или принципа на упражняване на дейност по силата на един лиценз, което означава, че разрешението, издадено от една държава членка въз основа на правилата на Съюза, е достатъчно за достъпа до целия единен пазар на ЕС поради хармонизирането на стандартите, техническите правила и регулаторните и надзорните рамки. Тези принципи са в основата на свободното движение на определени услуги между държавите от ЕС, например в областта на финансите, аудиовизията или транспорта.

Считано от 1 януари 2021 г., физическите лица и предприятията от Обединеното кралство, осъществяващи дейност в Европейския съюз, и физическите лица и предприятията от ЕС, осъществяващи дейност в Обединеното кралство, повече няма да се ползват от свободата на установяване и свободата на предоставяне на услуги, предвидени в Договорите на Съюза.

Разрешенията, издадени от органите на Обединеното кралство съгласно рамката на ЕС за единния пазар, повече няма да са валидни в Съюза, считано от 1 януари 2021 г. Това е от особено значение за областта на финансовите услуги, транспорта, аудио-визуалните медии и енергийните услуги.

За да получат достъп до пазара на Съюза, доставчиците на услуги от Обединеното кралство и специалистите, установени в Обединеното кралство, ще трябва да докажат спазването на всички правила, процедури и/или разрешения, от които зависи предоставянето на услуги в Европейския съюз от страна на чужди граждани и/или предприятия, установени извън Съюза¹⁷. Тези изисквания могат да са определени в правото на Съюза или по-често в националните режими, но ще зависят от ангажиментите, поети от Европейския съюз по силата на Общото споразумение по търговията с услуги на Световната търговска организация, както и в рамките на споразумението за бъдещите отношения с Обединеното кралство.

¹⁷ Включително имиграционни и визови изисквания, където е приложимо.

По същия начин доставчиците на услуги от ЕС и специалистите, установени в Съюза и извършващи дейност в Обединеното кралство, ще трябва да докажат, че спазват всички съответни правила на Обединеното кралство.

Б.1. Финансови услуги

По време на преходния период Обединеното кралство участва в единния пазар на ЕС, включително в единния пазар на финансови услуги. Следователно понастоящем финансови услуги от Обединеното кралство могат да бъдат предоставяни в ЕС с едно-единствено разрешение или „паспорт“, издадени от органите на Обединеното кралство, за всяка област на финансови услуги. Операторите от Съюза могат да използват „паспортите“, издадени от държавата си на произход, за да предоставят финансови услуги на и в Обединеното кралство.

Считано от 1 януари 2021 г., разрешенията за предоставяне на услуги от Обединеното кралство в целия ЕС ще престанат да се прилагат. Предоставянето на финансови услуги от Обединеното кралство за ЕС ще бъде възможно при спазване на съответните правила за трети държави на съответната държава членка. Предприятията, банките и инвеститорите от Съюза, които понастоящем ползват тези услуги, следва да бъдат информирани за тази промяна и да се подготвят съответно. Доставчиците на финансови услуги от ЕС, които извършват дейност в Обединеното кралство, следва също да се подготвят да спазват всички съответни правила на Обединеното кралство.

Съгласно рамките за еквивалентност, предвидени в някои правни актове на Съюза, Европейският съюз има възможност да улеснява определени взаимодействия между финансовите системи на Съюза и на Обединеното кралство, като признае съответните регулаторни и надзорни режими в Обединеното кралство за еквивалентни на съответното законодателство и изисквания на Съюза. Само малък брой от тези еквиваленти позволяват на предприятия от трети държави да предоставят услугите си на клиенти от ЕС. Примери за това са областите на централните депозитари на ценни книжа и централните контрагенти (ЦК). По отношение на инвестиционните посредници, в средата на 2021 г. ще влезе в сила нова, подобрена рамка за еквивалентност. В повечето области, като застраховането, търговското банково кредитиране или приемането на депозити, еквивалентността не позволява на дружества от трети държави да предоставят услуги за ЕС, но предоставя пруденциални или отчетни облекчения на дружествата от ЕС.

Решенията за еквивалентност на Съюза не възпроизвеждат ползите от единния пазар за Обединеното кралство, тъй като задълженията и гаранциите на екосистемата на единния пазар на ЕС ще престанат да се прилагат в Обединеното кралство. Решенията за еквивалентност могат да бъдат оттеглени едностранно по всяко време, по-специално ако рамките на третите държави започнат да се различават и вече не са изпълнени условията за еквивалентност.

Тъй като рамките на Съюза за еквивалентност са едностранни, оценките за еквивалентност и възможните решения за признаване на еквивалентност не са част от преговорите с Обединеното кралство. Настоящата взаимосвързаност между пазара на ЕС и на Обединеното кралство изисква при оценката на еквивалентността Комисията да обърне особено внимание на рисковете за ЕС по отношение на финансовата стабилност, прозрачността на пазара, лоялните пазарни отношения, защитата на инвеститорите и еднаквите условия на конкуренция. Освен това заявеното от правителството на Обединеното кралство намерение да се отклони от регулаторните и надзорните рамки на Съюза в областта на финансовите услуги след преходния период налага необходимостта Комисията да оцени еквивалентността на Обединеното кралство във всяка област по ориентиран към бъдещето начин.

В Политическата декларация, очертаваща рамката на бъдещите отношения¹⁸, се посочва, че Европейският съюз и Обединеното кралство ще се стремят да приключат съответните си оценки на еквивалентността преди края на юни 2020 г.¹⁹ Комисията предостави на Обединеното кралство въпросници, обхващащи 28 области на еквивалентност. До края на юни са върнати само 4 попълнени въпросника. Поради това Комисията не успя да приключи своите оценки на еквивалентността до края на юни. Комисията ще продължи оценките въз основа на допълнителните отговори, постъпващи в момента. Във всяка от областите оценките могат да доведат до решения за еквивалентност или до липса на еквивалентност. Комисията ще взема решения въз основа на цялостна оценка, включително на интереса на ЕС.

В редица области Комисията не е започнала оценка, тъй като в тях или вече са били приети решения за еквивалентност²⁰, или защото например все още няма цялостна нормативна уредба на ЕС. За областите, в които все още няма цялостна нормативна уредба²¹, Комисията няма да приеме решение за еквивалентност в краткосрочен или средносрочен план.

¹⁸ Вж. част IV относно „Финансови услуги“ от преработения текст на Политическата декларация, очертаваща рамката на бъдещите отношения между Европейския съюз и Обединеното кралство, договорен на равнище преговарящи на 17 октомври 2019 г. (ОВ С 34, 31 януари 2020 г., стр. 1—16).

¹⁹ COM (2019) 349 final. Съобщение на Комисията, „Еквивалентност в областта на финансовите услуги“

²⁰ Области, в които вече е прието решение за еквивалентност:

- Регламент (ЕС) № 648/2012 относно извънборсовите деривати, централните контрагенти и регистрите на трансакции (Регламент за европейската пазарна инфраструктура), изменен; член 1, параграф 6 — Освобождаване на централни банки и публични органи
- Регламент (ЕС) 2015/2365 относно прозрачността при сделките за финансиране с ценни книжа и при повторното използване; член 2, параграф 4 — Освобождаване на централни банки
- Регламент (ЕС) № 600/2014 относно пазарите на финансови инструменти; Член 1, параграф 9 — Освобождаване на централни банки
- Регламент (ЕС) № 596/2014 относно пазарната злоупотреба; член 6, параграф 5 — Освобождаване на централни банки и публични органи

²¹ - Директива 2004/109/ЕО (Директива за прозрачността) — Счетоводни стандарти; член 23, параграф 4 [първа алинея, подточка ii)] — Общи изисквания за прозрачност

Въз основа на анализ, изготвен съвместно с Европейската централна банка, Единния съвет за реструктуриране и европейските надзорни органи, и на подготовката, извършена от дружествата за финансови услуги, Комисията определи само една област, която може да създаде финансови рискове за стабилността, а именно централните контрагенти (ЦК) по деривати. Поради това в краткосрочен план и с цел да се преодолеят възможните рискове за финансовата стабилност, Комисията обмисля приемането на ограничено във времето решение за еквивалентност за Обединеното кралство в тази област.

Такова ограничено във времето решение би позволило на базирани в ЕС ЦК да развият допълнително своя капацитет за клиринг на съответните сделки в краткосрочен и средносрочен план, а на клиринговите членове от ЕС — да предприемат и изпълнят необходимите стъпки, включително чрез намаляване на системната си експозиция към пазарни инфраструктури в Обединеното кралство.

С цел засилване на надзора и регулиране на дейностите по клиринг, които са от системно значение за Съюза, понастоящем ЕС прилага Регламента за европейската пазарна инфраструктура (EMIR 2.2). Комисията приема мерките за изпълнение, които ще определят степента на системния риск на ЦК от трети държави и необходимите мерки за засилване на надзора над тези ЦК, както и евентуалната необходимост от допълнителни мерки за смекчаване на тези рискове.

Съвети за предприятията и администрациите на държавите членки

Застрахователните оператори, банките, инвестиционните посредници, местата за търговия и другите доставчици на финансови услуги следва да финализират и изпълнят своите подготвителни мерки най-късно до 31 декември 2020 г., за да бъдат подготвени за промените, които ще настъпят при всеки един сценарий, включително когато в

- Директива 2006/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно задължителния одит на годишните счетоводни отчети и консолидираните счетоводни отчети; член 45, параграф 6 — Равностойност на стандартите и изискванията в третата държава с международните стандарти за одит
- Регламент (ЕС) № 600/2014 относно пазарите на финансови инструменти; член 33, параграф 2 — Деривати: извършване на търговия и задължения за клиринг; член 38, параграф 3 — Достъп за ЦК и места на търговия от трети държави; член 47, параграф 1 — Инвестиционни посредници, предоставящи инвестиционни услуги на професионални клиенти и на допустими контрагенти от ЕС
- Директива 2014/65 относно пазарите на финансови инструменти и за изменение на Директива 2002/92/ЕО и Директива 2011/61/ЕС (ДПФИ 2 — преработен текст); член 25, параграф 4, буква а) — Регулирани пазари с цел улесняване на разпространението в ЕС на някои финансови инструменти
- Регламент (ЕС) № 596/2014 относно пазарната злоупотреба (Регламент относно пазарната злоупотреба); член 6, параграф 6 — Освобождаване на дейностите в рамките на политиката в областта на изменението на климата
- Регламент (ЕС) № 236/2012 относно късите продажби и някои аспекти на суапите за кредитно неизпълнение; член 17, параграф 2 — Изключения за дейности по поддържане на пазара
- Регламент (ЕС) 2017/1129 от 14 юни 2017 г. относно проспекта, който трябва да се публикува при публично предлагане или допускане на ценни книжа до търговия на регулиран пазар, и за отмяна на Директива 2003/71/ЕО; член 29, параграф 3 — Правила за проспектите

тяхната област няма прието решение за еквивалентност от страна на Европейския съюз или на Обединеното кралство.

Предприятията, банките и инвеститорите от Съюза, които понастоящем разчитат на доставчици на услуги от Обединеното кралство, следва да оценят как това може да повлияе на техните операции и да предприемат всички необходими стъпки, за да се подготвят за всички възможни сценарии. Доставчиците на финансови услуги от ЕС, които извършват дейност в Обединеното кралство, следва също така да се подготвят да спазват всички съответни правила на Обединеното кралство. Клиринговите членове от ЕС на ЦК от Обединеното кралство и техните клиенти следва да предприемат активни стъпки, за да се подготвят за всички сценарии, включително чрез намаляване на системната си експозиция към пазарни инфраструктури в Обединеното кралство.

ЕС и националните надзорни органи и регулатори трябва да продължат диалога си със заинтересованите страни, за да се гарантира, че всички необходими действия за готовност са предприети до края на 2020 г.

Б.2. Транспортни услуги

По време на преходния период Обединеното кралство участва в единния пазар, включително в единния пазар на транспортни услуги. Следователно понастоящем железопътните услуги, услугите за въздушен транспорт и автомобилните превози на товари могат да се извършват на територията на целия Европейски съюз с еднороден лиценз, издаден от една държава членка. По време на преходния период от това правило се ползват и транспортните оператори от ЕС в Обединеното кралство.

Считано от 1 януари 2021 г., предприятията от Обединеното кралство вече няма да могат да извършват транспортни услуги в рамките на Съюза като част от единния пазар. Възможностите и условията за транспортните оператори от ЕС и Обединеното кралство да предоставят услуги между Европейския съюз и Обединеното кралство ще зависят до голяма степен от резултата от преговорите относно бъдещите отношения между ЕС и Обединеното кралство в областта на транспорта.

При всички случаи обаче, **считано от 1 януари 2021 г.**, лицензите, издадени на железопътните предприятия от Обединеното кралство, вече няма да бъдат валидни в Европейския съюз, а сертификатите или лицензите, издадени в Обединеното кралство за обучение на машинисти, вече няма да са валидни за управлението на локомотиви и влакове в железопътната система на ЕС.

Железопътните предприятия от Европейския съюз или от Обединеното кралство, които предоставят трансгранични услуги между Обединеното кралство и Европейския съюз, ще трябва да спазват правните изисквания, приложими както в Европейския съюз, така и в Обединеното кралство. Това се отнася за лиценза и сертификата за безопасност за железопътното предприятие, разрешенията за подвижния състав и лицензите за персонал (машинисти). Следователно заинтересованите страни трябва да гарантират,

че притежават валидни лицензи в Европейския съюз за отсечките от трансграничните услуги, намиращи се на територията на Европейския съюз, както и валидни лицензи в Обединеното кралство за отсечките от трансграничните услуги, намиращи се на територията на Обединеното кралство.

При всички случаи, **считано от 1 януари 2021 г., въздушните превозвачи**, които притежават оперативни лицензи, предоставени от лицензиращия орган на Обединеното кралство, за търговски въздушен транспорт на пътници, пощенски пратки и/или товари, вече няма да могат да предоставят въздушни транспортни услуги в рамките на Европейския съюз.

Въздушните превозвачи от ЕС и притежателите на сертификати за безопасност на въздухоплаването ще трябва да осигурят и гарантират спазването на изискванията на Съюза, включително изискванията за авиокомпаниите по отношение на основното място на стопанска дейност и мажоритарния дял и контрол от страна на ЕС, както и достиженията на правото на Съюза в областта на авиационната безопасност.

И накрая, при всички случаи, **считано от 1 януари 2021 г., автомобилните превозвачи**, които са установени в Обединеното кралство, вече няма да притежават лиценз от Общността. Следователно те вече няма да се ползват от автоматичните права за достъп до единния пазар, произтичащи от този лиценз, а именно правото на операторите от ЕС да извършват пътувания и да превозват стоки в целия Съюз.

Правата на достъп, които операторите от ЕС и операторите от Обединеното кралство ще имат до съответните пазари на другата страна, ще зависят от резултата от преговорите между ЕС и Обединеното кралство. При липсата на споразумение ограничените квоти, които вече са на разположение по механизма на Международния транспортен форум, ще бъдат на разположение на операторите от ЕС, за да осъществяват пътувания до територията на Обединеното кралство, и за операторите от Обединеното кралство — да осъществяват пътувания към ЕС.

Съвети за предприятията и администрациите на държавите членки

Считано от 1 януари 2021 г., всички транспортни предприятия, които извършват операции между Европейския съюз и Обединеното кралство, трябва да гарантират съответствието с изискванията за сертифициране на ЕС и на Обединеното кралство.

Правата на достъп за въздушен и автомобилен транспорт между Съюза и Обединеното кралство до голяма степен ще зависят от резултата от преговорите с Обединеното кралство.

При всички случаи транспортните оператори ще бъдат засегнати от промени във формалностите, които се изискват при преминаване на границата между Обединеното кралство и ЕС²². Освен специфичните за сектора правила в областта на транспорта, администрациите на държавите — членки на ЕС, следва да засилят усилията за повишаване на осведомеността, насочени по-специално към МСП, относно начина, по който формалностите по границите ще засегнат транспортните и логистичните оператори в бъдеще, както и пътниците и трансграничните работници. Това включва и граничните проверки на лицата, в това число проверка на изискванията за влизане и престой, поставяне на печат в паспортите и изисквания за притежаване на виза, ако са приложими.

Б.3. Аудио-визуални услуги

По време на преходния период Обединеното кралство участва в единния пазар на аудио-визуални услуги. Следователно понастоящем се прилага принципът на държавата на произход, според който всеки доставчик на услуги, който е установен в държава членка и отговаря на правилата на националния регулаторен орган на тази държава, се ползва от правилото за свобода на приемане и може да излъчва съдържание в друга държава членка, без да е необходимо да иска разрешение от тази друга държава членка.

Считано от 1 януари 2021 г., предприятията, установени в Обединеното кралство, вече няма да могат да се възползват от принципа на държавата на произход в Директивата за аудио-визуалните медийни услуги.

В резултат на това установените в Обединеното кралство доставчици на аудио-визуални медийни услуги ще трябва да спазват всички правила на съответната държава членка, в която желаят да предоставят своите услуги.

Съвети за предприятията и администрациите на държавите членки

Доставчиците на аудио-визуални медийни услуги, установени в Обединеното кралство, които предоставят аудио-визуални медийни услуги в Европейския съюз, следва да предприемат необходимите мерки, за да гарантират спазването на всеки от националните режими, в които възнамеряват да предоставят услуги. Доставчиците от ЕС, които желаят да предоставят услуги в Обединеното кралство, ще трябва да спазват правилата на Обединеното кралство.

²² С изключение на Северна Ирландия, за която в съответствие с Протокола за Ирландия и Северна Ирландия ще продължи да се прилага ограничен набор от правила на Съюза, за да се избегнат митническите проверки и контрол на остров Ирландия.

Б.4. Признаване на професионалните квалификации

По време на преходния период Обединеното кралство участва в единния пазар на ЕС, включително по отношение на свободата на установяване, свободното движение на хора и свободното предоставяне на услуги. Следователно понастоящем гражданите на Обединеното кралство и гражданите на ЕС, които притежават професионална квалификация в Обединеното кралство, се ползват от опростен — а в някои случаи автоматичен — режим на признаване в останалите държави от ЕС, което позволява на специалисти като лекари, медицински сестри, зъболекари, фармацевти, ветеринарни лекари, адвокати, архитекти и инженери по време на преходния период да се придвижват и да предоставят услуги в целия Европейски съюз и в Обединеното кралство.

Считано от 1 януари 2021 г., Обединеното кралство вече няма да бъде обхванато от правилата на Съюза относно признаването на професионалните квалификации, а признаването на квалификациите, придобити в държавите — членки на ЕС, от страна на Обединеното кралство, ще бъде въпрос от областта на правото на Обединеното кралство.

Считано от края на преходния период, квалификациите на гражданите на Обединеното кралство, независимо от това къде са придобити, и квалификациите на гражданите на ЕС, придобити в Обединеното кралство, ще трябва да бъдат признати в съответната държава членка въз основа на правилата на тази държава за граждани на трети държави и/или за квалификации, придобити в трети държави²³.

Съвети за гражданите, предприятията и администрациите на държавите членки

Заинтересованите лица следва да предприемат действия за признаване в Европейския съюз на квалификациите, придобити в Обединеното кралство, преди 1 януари 2021 г., за да бъдат подготвени за края на преходния период. В решенията си предприятията следва да отчитат факта, че след края на преходния период, от януари 2021 г., такова признаване ще се извършва в съответната държава членка съгласно правилата на тази държава за граждани на трети държави и/или квалификации, получени в трети държави.

В. Енергетика

По време на преходния период Обединеното кралство участва в интегрирания пазар на енергия на Съюза. Следователно понастоящем търговията с енергийни продукти между

²³ Независимо от това лицата, попадащи в обхвата на част втора от Споразумението за оттегляне, ще се възползват от прилагането на правилата на ЕС за единния пазар по отношение на процедурите за признаване, които са в ход към 31 декември 2020 г.

ЕС и Обединеното кралство по междусистемни връзки за електроенергия и газ се управлява чрез специални платформи на Съюза.

Въпреки че, **считано от 1 януари 2021 г.**, електроенергийните и газовите междусистемни връзки все още могат да бъдат използвани, Обединеното кралство вече няма да участва в специалните платформи на Съюза. Вместо това ще се използват алтернативни решения за търговия с електроенергия по междусистемните връзки с Великобритания²⁴. Те следва да позволят продължаване на търговията с електроенергия, макар и не със същото равнище на ефективност, както понастоящем в рамките на единния пазар.

Съвети за предприятията и администрациите на държавите членки

Предприятията и администрациите на държавите членки следва да вземат предвид факта, че от януари 2021 г. сделките по междусистемни електропроводи с Великобритания няма да се управляват чрез платформи на Съюза и ще се третират като енергийни потоци от трети държави. Засегнатите заинтересовани страни следва да обмислят предприемането на мерки, необходими за адаптиране към новата регулаторна среда.

Г. Пътуване и туризъм

Проверки на лица²⁵

По време на преходния период гражданите на Обединеното кралство се третират като граждани на Съюза. Следователно понастоящем гражданите на Обединеното кралство се ползват от свободата на движение при влизането си в Европейския съюз и Шенгенското пространство.

Считано от 1 януари 2021 г., гражданите на Обединеното кралство, пътуващи до Европейския съюз и Шенгенското пространство, ще бъдат третирани като граждани на трети държави и следователно ще подлежат на щателни проверки на границата с Шенгенското пространство. Това означава, че планираните престои на територията на държави — членки на ЕС, не могат да бъдат с продължителност повече от 90 дни в рамките на всеки 180-дневен период, а гражданите на Обединеното кралство ще трябва да отговарят на условията за влизане на

²⁴ Това не се отнася за междусистемните електропроводи между Северна Ирландия и Ирландия, предвид на това, че съгласно член 9 от Споразумението за оттегляне Северна Ирландия ще продължи да участва в интегрирания единен пазар на електроенергия на остров Ирландия.

²⁵ Настоящият раздел (проверки на лица) не се прилага по отношение на пътуванията между Обединеното кралство и Ирландия предвид на това, че съгласно Протокола за Ирландия и Северна Ирландия Обединеното кралство и Ирландия могат да продължат да сключват договорености помежду си, свързани с движението на хора между техните територии („общата зона за пътуване“), при пълно зачитане на правата на физическите лица, предоставени от правото на Съюза.

граждани на трети държави. Също така при преминаване на границата те вече няма да имат право да използват отделните ленти за гражданите на ЕС, държавите от ЕИП и Швейцария (EU/ЕЕА/СН), които са запазени за лицата, ползващи се от правото на свободно движение.

Визови изисквания

По време на преходния период гражданите на Обединеното кралство се третират като граждани на Съюза. Следователно за тях не се прилагат никакви визови изисквания в Европейския съюз, по-специално при преминаване на шенгенските граници.

Неотдавнашните законодателни мерки на ЕС във връзка с готовността гарантираха, че **считано от 1 януари 2021 г.**, гражданите на Обединеното кралство ще продължат да бъдат освободени от изискването за притежаване на виза при преминаване на външните граници на Европейския съюз за краткосрочни пребивавания (до 90 дни в рамките на всеки 180-дневен период). Това освобождаване от изискването за виза не предвижда право на работа в Съюза и е предмет на механизма за реципрочност, приложим за трети държави, т.е. то може да бъде суспендирано, ако гражданите на Съюза престанат да получават безвизов достъп до територията на Обединеното кралство за краткосрочно пребиваване.

Визовите правила ще се променят и по отношение на някои граждани на трети държави, които пребивават в Обединеното кралство, когато те пътуват до Съюза. Така например, считано от 1 януари 2021 г., документите за пребиваване в Обединеното кралство вече няма да освобождават притежателя им от изискването за притежаване на виза за летищен транзит в Съюза, а учениците, пребиваващи в Обединеното кралство, вече няма да се ползват автоматично от безвизов достъп до Съюза за училищни екскурзии.

Пътуване с домашни любимци

По време на преходния период собствениците на домашни любимци, които пребивават в Обединеното кралство, могат да използват „паспорта на ЕС за домашни любимци“, за да улеснят пътуването в Европейския съюз със своите домашни любимци.

Считано от 1 януари 2021 г., паспортът на ЕС за домашни любимци, издаден на притежател на домашен любимец, пребиваващ в Обединеното кралство, вече няма да бъде валиден документ за пътуване с домашни любимци от Обединеното кралство до държавите — членки на ЕС. В бъдеще изискванията за домашните любимци, придружаващи пътуващите от Обединеното кралство, ще бъдат определени от Съюза.

Свидетелства за управление на моторно превозно средство

По време на преходния период се прилага правото на Съюза относно признаването на свидетелствата за управление на моторни превозни средства в целия Европейски съюз. Следователно понастоящем притежателите на издадени от Обединеното кралство

свидетелства за управление на МПС могат да продължат да шофират в ЕС без допълнителна документация.

Считано от 1 януари 2021 г., свидетелствата за управление на моторни превозни средства, издадени от Обединеното кралство, вече няма да се ползват от взаимно признаване съгласно правото на Съюза. Признаването на свидетелствата за управление на моторни превозни средства, издадени от Обединеното кралство, ще бъде регламентирано на равнището на държавите членки. В държавите членки, които са договарящи страни по Женевската конвенция за движението по пътищата от 1949 г., ще се прилага тази конвенция. Допълнителна информация може да бъде получена от отговорния орган на съответната държава членка.

Роуминг

По време на преходния период правото на Съюза в областта на роуминга се прилага по отношение на Обединеното кралство. Следователно понастоящем регламентът, по силата на който за роуминг не се прилагат допълнителни такси, се прилага спрямо и в Обединеното кралство.

Считано от 1 януари 2021 г., правото на Съюза вече няма да гарантира достъп на потребителите от Обединеното кралство до роуминг в Европейския съюз при същите условия като у дома; такъв достъп няма да бъде гарантиран и на потребителите от Съюза, пътуващи до Обединеното кралство.

Следователно мобилните оператори от Обединеното кралство и от ЕС ще могат да прилагат допълнителна такса за клиентите, ползващи роуминг.

Права на пътниците

По време на преходния период правото на Съюза относно правата на пътниците във въздушния, железопътния, автобусния и морския транспорт, включително помощта за пътници с увреждания или с намалена подвижност продължават да се прилагат за пътниците, заминаващи от Обединеното кралство за държава — членка на Съюза, независимо дали превозвачът е от Обединеното кралство или от Съюза.

Считано от 1 януари 2021 г., ще има промяна в нивото на защита на пътниците, пътуващи между ЕС и Обединеното кралство. В зависимост от вида транспорт пътниците вече няма да бъдат защитени от правата на пътниците в ЕС, когато пътуват до или от Обединеното кралство.

Съвети за гражданите, предприятията и администрациите на държавите членки

Когато пътуват до и от Обединеното кралство, хората следва да вземат предвид промените, свързани с граничните проверки, визовите изисквания, паспортите за домашни любимци, свидетелствата за управление на МПС и таксите за роуминг.

Предприятията, които предоставят пътнически услуги, следва да се запознаят с промените и евентуално да адаптират своите операции по съответния начин.

Националните органи трябва да гарантират наличието на достатъчно персонал на гранично-пропускателните пунктове и при необходимост да адаптират инфраструктурата. Те следва също така да гарантират, че пътниците и пътуващите лица са добре информирани за всички промени в техните права и задължения.

Д. Мобилност и координация на системите за социална сигурност

По време на преходния период гражданите на Обединеното кралство продължават да се ползват от свободното движение на хора в Съюза. Гражданите на ЕС също така продължават да се ползват от правото си на свободно движение, за да отидат, работят, учат, започнат бизнес или живеят в Обединеното кралство. Прилагат се също така всички правила на Съюза относно координацията на системите за социална сигурност и съгласно условията на Споразумението за оттегляне те ще продължат да се прилагат дори след края на преходния период за лицата, които преди края на прехода са били в трансгранична ситуация, засягаща Обединеното кралство и Европейския съюз. Споразумението за оттегляне защитава също и правата на пребиваване и трудовите права на гражданите на ЕС, които пребивават законно в Обединеното кралство, и правата на гражданите на Обединеното кралство, законно пребиваващи в държава — членка на ЕС, в края на преходния период, както и на членовете на техните семейства²⁶.

Считано от 1 януари 2021 г., свободното движение между Европейския съюз и Обединеното кралство приключва. Това ще се отрази върху мобилността на всички граждани на ЕС, които не са бенефициери по Споразумението за оттегляне и които желаят да останат в Обединеното кралство за по-дълъг период от време, независимо дали става въпрос за студенти, работници, пенсионери или членове на техните семейства. Всички техни движения към Обединеното кралство ще се уреждат от имиграционните закони на Обединеното кралство. Предприятията от Обединеното кралство, които искат да наемат на работа граждани на ЕС, ще трябва да спазват правилата на Обединеното кралство, които понастоящем не се прилагат по силата на режима на Съюза. Всички движения към ЕС на граждани на Обединеното кралство, които не са бенефициери по Споразумението за оттегляне, ще се уреждат от правилата на Съюза и на държавите членки в областта на миграцията. Предприятията от ЕС, желаещи да наемат граждани на Обединеното кралство, ще трябва да спазват съответните правила на Съюза и на съответните им държави членки за граждани на трети държави.

²⁶ Гражданите на Съюза, с изключение на тези с ирландско гражданство, трябва да кандидатстват за получаване на статус за уседналост или временен статус на уседналост по схемата за уседналост на Обединеното кралство за Съюза.

За гражданите на ЕС, които ще упражнят някаква форма на мобилност по новия режим на Обединеното кралство, сегашната координация на системите за социална сигурност, предвидена в регламентите на Съюза, ще престане да се прилага. Същото важи и за гражданите на Обединеното кралство в ЕС, освен ако те не са обхванати от специални правила на Съюза за граждани на трети държави. Гражданите няма да могат да разчитат на същата значителна трансгранична социалноосигурителна защита, която се осигурява от настоящите правила на Съюза, тъй като те вече няма да се прилагат. Дори при едно бъдещо споразумение за партньорство с Обединеното кралство евентуално биха могли да се гарантират само определени социалноосигурителни права. Точните условия, които ще се прилагат, ще зависят от резултата от преговорите между Европейския съюз и Обединеното кралство относно бъдещото партньорство, например относно разходите за здравеопазване и пенсионните права.

Е. Дружествено право и гражданско право

Е.1. Дружества, регистрирани в Обединеното кралство

По време на преходния период Обединеното кралство участва в единния пазар, който включва основното право на свобода на установяване. Поради това понастоящем е възможно дадено дружество да е регистрирано в Обединеното кралство, но централното му управление или основното му място на дейност да са в държава — членка на Съюза.

От 1 януари 2021 г. учредените в Обединеното кралство дружества стават дружества от трети държави и няма да бъдат признавани автоматично съгласно член 54 от ДФЕС. Тяхното признаване ще се урежда от националното право, приложимо за дружества, учредени в трети държави.

Клоновете на учредените в Обединеното кралство дружества в държави — членки на ЕС, стават клонове на дружества от трети държави. Дъщерните дружества на дружества от Обединеното кралство в Съюза по принцип са дружества от ЕС и ще продължат да бъдат обхванати в пълна степен от съответното европейско и национално законодателство.

Съвети за предприятията и администрациите на държавите членки

В случай че учредени в Обединеното кралство дружества желаят да станат дружества от ЕС, те следва да предприемат всички необходими стъпки, за да се регистрират в държава — членка на ЕС.

Е.2. Договорен избор на юрисдикция

По време на преходния период Обединеното кралство участва в елементи на европейското пространство на гражданско правосъдие²⁷. Ето защо понастоящем съдебните решения по граждански и търговски дела, постановени от съд в Обединеното кралство, подлежат на бързо изпълнение в Европейския съюз. На практика в търговските договори често е предвидена юрисдикцията на Обединеното кралство по отношение на съдебните спорове.

Считано от 1 януари 2021 г., правилата на Съюза за улесняване на трансграничното признаване и изпълнение на съдебни решения в ЕС и в Обединеното кралство по време на преходния период вече няма да се прилагат²⁸. Ако след края на преходния период Обединеното кралство се присъедини самостоятелно към Хагската конвенция от 2005 г. за споразуменията относно избор на съд, конвенцията ще се прилага само за признаването и изпълнението на съдебни решения, постановени от съдилища, които са били определени в споразумения за избор на съд с изключителна компетентност, сключени след присъединяването на Обединеното кралство към конвенцията. От това следва, че засега признаването и изпълнението на съдебни решения на Обединеното кралство ще се уреждат от националните правила на държавата членка, в която се иска признаване/изпълнение.

Съвети за предприятията и администрациите на държавите членки

На всички предприятия се препоръчва да вземат под внимание това положение при оценката на споразумения за избор на международна юрисдикция.

Предприятията следва да са наясно, че в бъдеще съдебните решения, постановени от съд на Обединеното кралство, може да не бъдат бързо изпълняеми в Европейския съюз, за разлика от сегашното положение.

Ж. Други аспекти: Права, свързани с данни, цифрови права и права на интелектуална собственост

Ж.1. Интелектуална собственост

По време на преходния период Обединеното кралство участва в единния пазар на ЕС. Ето защо понастоящем носител на право на интелектуална собственост, като марка на ЕС, не може да се позовава на такава марка, за да се противопостави на изпращането

²⁷ Въпреки че Обединеното кралство продължава да прилага политиката на Съюза в областта на правосъдието и вътрешните работи по време на преходния период, то се ползва от правото на неучастие в тази област и никога не е избирало да участва във всички инструменти на съдебното сътрудничество по граждански и търговски дела.

²⁸ Следва също да се отбележи, че към 1 януари 2021 г. платформата на ЕС за онлайн решаване на спорове (ОРС) вече няма да бъде на разположение за извънсъдебно решаване на спорове между потребители, пребиваващи в Европейския съюз, и търговци, установени в Обединеното кралство.

на стоки от Обединеното кралство в Европейския съюз, ако стоките са пуснати на пазара в Обединеното кралство с тази марка от носителя на правото или с негово съгласие („принцип на изчерпване“ на правата, предоставени от правото върху интелектуалната собственост), и обратно.

След 1 януари 2021 г. търговците в Европейския съюз вече няма да могат да се позовават на изчерпването спрямо носителите на правото при снабдяване с продукти от Обединеното кралство.

Съвети за предприятията и администрациите на държавите членки

Предприятията, извършващи паралелна търговия от Обединеното кралство, следва да преразгледат своите търговски споразумения.

Освен това, **считано от 1 януари 2021 г.**, въпреки че съществуващите права на ЕС на интелектуална собственост с единно действие (марки на ЕС, промишлени дизайни на Общността, права на закрила на Общността на сортове растения и географски указания) продължават да бъдат защитени по силата на Споразумението за оттегляне, всички нови права на ЕС с единно действие ще имат по-малък териториален обхват, тъй като те вече няма да имат действие в Обединеното кралство²⁹.

Съвети за предприятията и администрациите на държавите членки

Съответните заинтересовани страни следва да предприемат необходимите мерки, за да гарантират защитата в Обединеното кралство на бъдещите права на интелектуална собственост, когато това е уместно.

Ж.2. Предаване и защита на данни

По време на преходния период Обединеното кралство е обвързано от законодателството на Съюза в областта на защитата на данните. Поради това понастоящем личните данни могат да бъдат предавани от Европейския съюз на Обединеното кралство без каквито и да било ограничения.

От 1 януари 2021 г. предаването на лични данни на Обединеното кралство може да продължи, но трябва да се извършва в съответствие със специфични правила и гаранции на Съюза, свързани с предаването на лични данни на трети държави, както е посочено в Общия регламент на ЕС относно защитата на данните (ОРЗД)³⁰ или в Директивата относно правоприлагането³¹.

²⁹ Съществуващите права с единно действие са защитени в Обединеното кралство по силата на членове 54 и 57 от Споразумението за оттегляне чрез преобразуването им в права на Обединеното кралство.

³⁰ Регламент (ЕС) 2016/679, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/HTML/?uri=CELEX:32016R0679&>

³¹ Директива (ЕС) 2016/680, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/HTML/?uri=CELEX:32016L0680&>

По-специално в глава V от ОРЗД се предвиждат редица инструменти, които гарантират, че при предаването на лични данни на трети държави равнището на защита на физическите лица, гарантирано в рамките на Съюза, не е застрашено. Един от тези инструменти позволява на Европейския съюз да приеме едностранно решение относно „адекватното ниво на защита на данните“ въз основа на член 45 от Общия регламент относно защитата на данните, ако счете, че третата държава предлага адекватно ниво на защита на данните.

Както се подчертава в Политическата декларация³², ЕС ще положи всички усилия, за да приключи оценката на режима в Обединеното кралство до края на 2020 г. с оглед на евентуално приемане на решение, ако Обединеното кралство отговаря на приложимите условия. Комисията понастоящем извършва тази оценка и е провела редица технически срещи с Обединеното кралство, за да събере необходимата информация във връзка с процеса. От страна на Обединеното кралство, неговият Закон за защита на данните предоставя на държавите — членки на ЕС, статус на адекватно ниво на защита до края на 2024 г., който е необходимо да бъде преразгледан след тази дата.

Съвети за предприятията и администрациите на държавите членки

Предприятията и публичните администрации следва да предприемат необходимите стъпки, за да гарантират съответствието на всяко предаване на лични данни към Обединеното кралство със законодателството на Съюза в областта на защитата на данните, независимо от вероятността по отношение на Обединеното кралство да бъде взето решение относно адекватното ниво на защита. Съответствието може да се постигне чрез осигуряването на подходящи гаранции в съответствие с Общия регламент относно защитата на данните, включително задължителни фирмени правила, или чрез специфични дерогации.

Ж.3. Име на домейна .eu

По време на преходния период законодателството на Съюза относно имената на домейна от първо ниво .eu се прилага по отношение на Обединеното кралство. Предприятията, установени в Обединеното кралство, и гражданите на Обединеното кралство и постоянно пребиваващите там продължават да имат право да се регистрират и да притежават име на домейна .eu.

От 1 януари 2021 г. предприятията, които са установени в Обединеното кралство, но не и в Европейския съюз, и жителите на Обединеното кралство, които не са граждани на

³² Вж. част I.I.B относно „Защита на данните“ от преработения текст на Политическата декларация, очертаваща рамката на бъдещите отношения между Европейския съюз и Обединеното кралство, договорен на равнище преговарящи на 17 октомври 2019 г. (ОВ С 34, 31 януари 2020 г., стр. 1—16).

ЕС, вече няма да отговарят на условията за регистрация или притежаване на име на домейна .eu.

Ако тези лица не са в състояние да докажат, че продължават да отговарят на изискванията за притежаване на имена на домейна .eu, техните имена на домейна ще бъдат оттеглени³³ след края на преходния период. Гражданите на ЕС, които пребивават в Обединеното кралство, обаче ще могат да притежават имена на домейна .eu или да регистрират нови имена дори след края на преходния период.

3. Международни споразумения на Европейския съюз

По време на преходния период Обединеното кралство продължава да е обвързано от международните споразумения, сключени от Европейския съюз. Освен това Европейският съюз уведоми международните си партньори, че по време на преходния период Обединеното кралство се счита за държава членка за целите на тези споразумения.

От 1 януари 2021 г. Обединеното кралство вече няма да бъде обхванато от споразуменията, сключени от Съюза или от държавите членки, действащи от името на Съюза, или от Съюза и неговите държави членки съвместно. Европейският съюз уведоми международните си партньори за последиците от оттеглянето на Обединеното кралство от Съюза чрез вербална нота, изпратена след подписването на Споразумението за оттегляне³⁴.

В резултат на това Обединеното кралство, включително гражданите и икономическите оператори на Обединеното кралство, вече няма да могат да се възползват от няколкостотин международни споразумения на Съюза, като например споразумения за свободна търговия, споразумения за взаимно признаване, ветеринарни споразумения или двустранни споразумения във връзка с въздушния транспорт или безопасността на въздухоплаването. Разбира се, предприятията, установени в Съюза, ще продължат да се ползват от всички съществуващи международни споразумения на Съюза.

Това не засяга статуса на Обединеното кралство по отношение на многостранни споразумения, по които то е страна на собствено основание. Например Обединеното кралство ще продължи да бъде самостоятелен член на Световната търговска организация и ще бъде обхванато от съответните споразумения на Световната търговска организация във връзка по-специално с отстъпките и задълженията по отношение на търговията със стоки, услуги или права на интелектуална собственост.

³³ Оттегленото име на домейн вече не функционира. То вече не може да поддържа каквато и да е активна услуга, като например уебсайтове или електронни съобщения.

³⁴ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/model-note-verbale-international-partners_en.pdf

III. Готовност за всеки сценарий

Промените, описани в част II от настоящото съобщение, ще настъпят във всички случаи, независимо от това дали Европейският съюз и Обединеното кралство ще постигнат споразумение за амбициозно ново партньорство до 31 декември 2020 г.

Въпреки това е ясно, че непостигането на споразумение би довело до смущения, които биха били по-мощни от промените, посочени в част II. При липса на споразумение тарифите за „най-облагодетелствана нация“ на всяка страна ще се прилагат за износ от другата страна; това означава, че стоките, внасяни от Обединеното кралство в Съюза, ще се облагат съгласно Общата митническа тарифа на ЕС, докато стоките, внасяни от Съюза в Обединеното кралство, ще бъдат облагани с тарифите на Обединеното кралство³⁵.

Настоящото съобщение няма за цел да предопредели резултата от текущите преговори между Европейския съюз и Обединеното кралство. В това отношение то е съсредоточено върху въпроси, които понастоящем не са предмет на преговори. Комисията признава, че по този начин остава значителна несигурност за публичните администрации, гражданите, предприятията и други заинтересовани страни в икономиката и обществото. Пример за такава несигурност е какво ще се случи с евентуалното участие на Обединеното кралство в програмите „Еразъм+“ и „Хоризонт Европа“ от януари 2021 г. Само резултатът от текущите преговори може да премахне тази несигурност.

Ако не бъде постигнато споразумение за ново партньорство до 31 декември 2020 г., последиците биха били значителни. Въпреки това Комисията отбелязва, че сценарият „без споразумение“ относно бъдещите отношения ще се различава от сценария „без споразумение“ по време на преговорите за оттеглянето на Обединеното кралство от Европейския съюз поради няколко причини:

1. На първо място, **Споразумението за оттегляне предоставя правна сигурност** в редица важни области, в които оттеглянето на Обединеното кралство от Съюза породи несигурност. Примери за това са защитата на правата на гражданите, финансовото споразумение, установяването на приложимо от правна гледна точка решение за избягване на „твърда“ граница на остров Ирландия, продължаващата защита на натрупаните права на интелектуална собственост в ЕС с единно действие (включително съществуващите географски указания) и

³⁵ Обединеното кралство публикува информация относно новата си обща тарифа, която от 1 януари 2021 г. ще се прилага и за стоките от ЕС в случай на липса на споразумение относно бъдещите отношения между ЕС и Обединеното кралство. <https://www.gov.uk/guidance/uk-tariffs-from-1-january-2021>

разпоредбите за организирано преустановяване на всички текущи процедури между ЕС и Обединеното кралство (вж. карето).

2. На второ място, **преходният период, определен в Споразумението за оттегляне, предоставя на заинтересованите страни допълнително, макар и ограничено, време за подготовка** за всеки сценарий, включително за евентуалната липса на споразумение за бъдещо партньорство към 1 януари 2021 г.
3. На трето място, **ограничен брой законодателни мерки на Съюза, приети през 2019 г. с оглед на подготвеността за всички сценарии по отношение на оттеглянето на Обединеното кралство от ЕС, ще останат в сила или ще започнат да се прилагат в края на переходния период.** Примери за такива мерки са включването на Обединеното кралство като трета държава, чиито граждани са освободени от изискването за притежаване на виза за краткосрочно пребиваване, както и разпределянето на тарифните квоти на ЕС в рамките на СТО между Европейския съюз и Обединеното кралство.

Като отчита всички посочени елементи, Комисията ще продължи да следи отблизо ситуацията и ще се стреми да защитава интересите на Европейския съюз, на неговите граждани и на икономиката му при всеки един сценарий.

КАРЕ: Споразумението за оттегляне, включително Протоколът за Ирландия и Северна Ирландия

Споразумението за оттегляне, сключено между Европейския съюз и Обединеното кралство, влезе в сила на 1 февруари 2020 г.

То включва подробни разпоредби, насочени към ограничаване на последиците от оттеглянето на Обединеното кралство от Европейския съюз и от неговия единен пазар и митнически съюз, по-специално в следните области:

Права на гражданите: Споразумението за оттегляне защитава правата на гражданите на ЕС, които в края на переходния период пребивават законно в Обединеното кралство съгласно правото на Съюза, както и на гражданите на Обединеното кралство, които в посочения момент пребивават законно съгласно правото на Съюза в една от държавите — членки на ЕС, а така също и на членовете на техните семейства да продължат да живеят, учат и работят в съответните приемащи държави³⁶.

Финансово споразумение: В Споразумението за оттегляне се предвижда, че

³⁶За подробна информация вж. насоките на Комисията (2020/С 173/01) относно част II от Споразумението за оттегляне [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020XC0520\(05\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020XC0520(05)&from=EN).

Обединеното кралство и Европейският съюз ще спазват всички финансови задължения, поети, докато Обединеното кралство е било член на Европейския съюз, включително във връзка с поети задължения, които водят до действителни разходи, направени след 2020 г.³⁷

Протокол за Ирландия и Северна Ирландия: Протоколът за Ирландия и Северна Ирландия ще започне да се прилага в края на преходния период и представлява стабилно решение, което ще продължи да се прилага заедно с всяко споразумение относно бъдещото партньорство, при условие че Събранието на Северна Ирландия даде съгласие прилагането му да продължи.

Той осигурява приложимо от правна гледна точка решение, което избягва създаването на „твърда“ граница на остров Ирландия, защитава цялата икономика на острова и Споразумението от Разпети петък (Белфастското споразумение) във всичките му измерения, и запазва целостта на единния пазар на ЕС, както и вътрешния пазар на Обединеното кралство.

В съответствие с този протокол Северна Ирландия ще продължи да бъде обвързана от ограничен набор от правила на Съюза, по-специално във връзка със стоките, като правилата на Митническия кодекс на Съюза и правилата за ДДС и акцизите ще се прилагат за всички стоки, които влизат в Северна Ирландия или я напускат. По този начин се избягват митнически проверки и контрол на остров Ирландия.

Проверките и контролът ще се извършват върху стоки, влизащи в Северна Ирландия от останалата част на Обединеното кралство, например по отношение на хранителните продукти и живите животни, за да се гарантира спазването на санитарните и фитосанитарните изисквания. Всички стоки, които влизат в Северна Ирландия или я напускат, трябва изцяло да спазват съответните правила и стандарти на Съюза.

Митата на ЕС ще се прилагат за стоки, които влизат в Северна Ирландия, освен ако Съвместният комитет не определи рамка от условия, при които се счита, че за тези стоки няма риск да влязат на единния пазар на ЕС. Въз основа на такава рамка няма да се дължат мита, ако може да се докаже, че за стоки, влизащи в Северна Ирландия от останалата част на Обединеното кралство, няма риск да влязат на единния пазар на ЕС.

Митническите формалности и процедури на Съюза ще се прилагат за стоки, внесени в Северна Ирландия от държави извън ЕС или изнасяни от Северна Ирландия.

Правилата на ЕС за ДДС и акцизите се прилагат по отношение на стоки, влизащи в (или напускащи) Северна Ирландия от (за) останалата част от Обединеното кралство.

Въпроси, свързани с оттеглянето: Споразумението за оттегляне също така гарантира

³⁷ В член 138 от Споразумението за оттегляне се предвижда, че по отношение на изпълнението на програмите и дейностите на Съюза, за които са поети задължения съгласно многогодишната финансова рамка за периода 2014—2020 г. или предходни финансови перспективи, приложимото право на Съюза продължава да се прилага спрямо Обединеното кралство след 31 декември 2020 г. до приключването на тези програми и дейности на Съюза. Участието на Обединеното кралство в бъдещи програми зависи от новото споразумение за партньорство, освен ако програмата по изключение не дава възможност за участие на трети държави и техните структури, без да е необходимо споразумение.

организирано преустановяване на съществуващите договорености по въпроси, които са в ход към момента на оттеглянето:

- то позволява стоките, пуснати на пазара преди края на преходния период, да продължат да се предлагат на пазара на ЕС или на Обединеното кралство, докато достигнат своя краен потребител, без необходимост от повторно сертифициране, повторно етикетирание или промени в продуктите;
- в него са уредени процедури за управление и прекратяване на текущото движение на стоки в рамките на Съюза, на текущи митнически процедури, както и на въпроси, свързани с ДДС и акцизите;
- то защитава съществуващите права върху интелектуалната собственост с единно действие, включително съществуващите географски указания на ЕС;
- то урежда постепенното прекратяване на процедурите за възлагане на обществени поръчки, които са в ход в края на преходния период, и гарантира правата на засегнатите от процедурите съгласно правото на Съюза;
- то включва разпоредби за постепенно преустановяване на текущото полицейско и съдебно сътрудничество по наказателноправни въпроси;
- то включва разпоредби за постепенно прекратяване на административни и съдебни процедури (напр. дела за държавни помощи и производства за установяване на нарушение);
- то урежда използването на данни и информация, обменени преди края на преходния период, и гарантира, че данните, предадени преди края на преходния период, продължават да бъдат защитени съгласно принципите и разпоредбите, предвидени в правото на Съюза;
- то урежда изключването на Обединеното кралство в края на преходния период от мрежите, информационните системи и базите данни, създадени въз основа на правото на Съюза, по-специално мрежите, които са достъпни само за държавите — членки на Съюза, или асоциираните към Шенген държави;
- то урежда текущото съдебно сътрудничество по търговски дела, за да се гарантира възможността за позоваване на съдебните решения;
- в него се разглеждат всички въпроси, свързани с излизането на Обединеното кралство от Евратом.

Във връзка с изпълнението на Споразумението за оттегляне беше създаден Съвместният комитет, който наблюдава неговото прилагане. Той се председателства съвместно от заместник-председателя на Европейската комисия Марош Шефчович и канцлера на херцогство Ланкастър в Обединеното кралство Майкъл Гоув и вече проведе две заседания (чрез телеконферендна връзка), съответно на 30 март и 12 юни 2020 г. Специализираните комитети по въпросите на Гибралтар, правата на гражданите, финансовите разпоредби, суверенните бази в Кипър и Протокола за Ирландия/Северна Ирландия започнаха своята работа.

IV. Заключение: Готовността е от ключово значение

Европейският съюз ще направи всичко възможно, за да постигне амбициозно бъдещо споразумение с Обединеното кралство.

Въпреки това, както е видно от настоящото съобщение, дори и при договаряне на най-амбициозно бъдещо партньорство — въз основа на указанията на Европейския съюз за водене на преговори за ново партньорство с Обединеното кралство³⁸, приети на 25 февруари 2020 г., и на проекта за текст на Споразумението за ново партньорство между Европейския съюз и Обединеното кралство³⁹, публикуван на 17 март 2020 г. — **на 1 януари 2021 г. ще настъпят мащабни и автоматични промени и последици за гражданите, потребителите, предприятията, публичните администрации, инвеститорите, студентите и научните изследователи.**

Тези промени са неизбежни — независимо от резултата от текущите преговори — поради решението на Обединеното кралство да се оттегли от Европейския съюз и от неговия единен пазар и митнически съюз. Свободното движение на хора, стоки и услуги, уредено от правото на Съюза, ще престане да се прилага в края на преходния период. Това ще има широкообхватни последици, по-специално за трансграничната търговия със стоки и услуги, както и за мобилността на хората.

Поради това Комисията призовава всички публични администрации, граждани, предприятия и други заинтересовани страни да направят необходимото, за да се подготвят за тези неизбежни промени. Ако те не вземат такива подготвителни мерки, отрицателното въздействие и разходите за тяхната дейност в края на преходния период ще се увеличат.

В крайна сметка предприятията и другите заинтересовани страни носят отговорността за извършването на собствена оценка на риска и за предприемането на действия за постигане на готовност, съобразени с индивидуалното им положение, но никога не бива да подценява логистичните предизвикателства, които ще настъпят на 1 януари 2021 г., в допълнение към правните промени, описани в настоящото съобщение.

Комисията призовава държавите членки да продължат националните си комуникационни и информационни дейности, като насърчават публичните администрации, гражданите, предприятията и заинтересованите страни да предприемат необходимите мерки за постигане на готовност. Тези усилия трябва да бъдат съобразени с положението на заинтересованите страни в отделните държави

³⁸ <https://www.consilium.europa.eu/media/42736/st05870-ad01re03-en20.pdf>

³⁹ Проект за текста на Споразумението за ново партньорство между Европейския съюз и Обединеното кралство, публикуван на 17 март 2020 г., вж.: https://ec.europa.eu/info/publications/draft-text-agreement-new-partnership-united-kingdom_en.

членки. През следващите месеци Комисията ще работи с всички държави членки за преглед на тяхната готовност по отношение на всички аспекти и за подпомагане на усилията на публичните администрации за повишаване на осведомеността на съответните заинтересовани страни.

Заинтересованите страни се приканват също така да прегледат отново известията, които бяха публикувани по време на преговорите с Обединеното кралство по член 50, и да проверяват уебстраниците за готовност на Комисията за по-нататъшните актуализации на предишните известия за готовност. Комисията ще работи с всички съответни сдружения на заинтересованите страни, за да привлече вниманието им към тази информация.

На последно място, Комисията призовава всички потребителски, стопански и търговски сдружения, както национални, така и европейски, да се уверят, че членовете им са напълно наясно с промените, които ще настъпят независимо от бъдещите отношения с Обединеното кралство.

Приложение 1: Списък на актуализираните известия за подготвеност за края на преходния период

Следните 59 известия за подготвеност бяха публикувани от 16 март 2020 г. насам с цел подпомагане на подготовката на заинтересованите страни за края на преходния период. Те може да бъдат намерени тук: https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/getting-ready-end-transition-period_bg

При изготвяне на нови известния списъкът ще бъде редовно актуализиран.

- Въздушен транспорт
- Селекция в животновъдството (зоотехника)
- Транспортиране на животни
- Управление на активи
- Аудиовизуални медийни услуги
- Сигурност на въздухоплаването и мореплаването
- Безопасност на въздухоплаването
- Банкови и платежни услуги
- Биоциди
- Химикали (REACH)
- Клинични изпитвания
- Дружествено право
- Защита на потребителите и права на пътниците
- Авторско право
- Козметични продукти
- Агенции за кредитен рейтинг
- Защита на данните
- Електронна търговия
- Електронен подпис (електронна идентификация и удостоверителни услуги при електронни трансакции)
- Електронни съобщения, включително роуминг
- Схема за търговия с емисии
- Имена на домейна .eu
- Екомаркировка на ЕС
- Европейски работнически съвет
- Акцизи
- Изчерпване на правата на интелектуална собственост
- Фуражи
- Законодателство в областта на храните
- Генетично модифицирани организми
- Геоблокиране

- Географски означения
- Добра лабораторна практика (ДЛП)
- Промислени продукти
- Инвазивни чужди видове
- Морски транспорт
- Лекарствени продукти (хуманна или ветеринарна употреба)
- Движение на живи животни
- Естествени минерални води
- Онлайн покупки с последващо доставяне на колетни пратки
- Биологични продукти
- Здраве на растенията
- Продукти за растителна защита
- Растителен репродуктивен материал
- Правна закрила на сортовете растения
- Забрани и ограничения на вноса/износа (включително лицензии за внос/износ)
- Защита на животните по време на умъртвяване
- Пиротехнически изделия
- Железопътен транспорт
- Плавателни съдове за отдих и плавателни съдове за лично ползване
- Сигурност на мрежите и информационните системи
- Рециклиране на кораби
- Субстанции от човешки произход (кръв, тъкани и клетки, органи)
- Сертификати за допълнителна закрила за лекарствени продукти и продукти за растителна защита
- Тютюневи изделия
- Марки и дизайни
- Транспортируемо оборудване под налягане
- Данък върху добавената стойност (ДДС — стоки)
- Данък върху добавената стойност (ДДС — услуги)
- Превози на отпадъци